

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
23/3821-

Dato
16. januar 2025

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2025

1. Innledning

Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) viser til Stortingets budsjettvedtak for 2025, jf. Innst. 15 S (2024–2025) og Prop.1 S (2024–2025). Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for departementets midler til Forskningsrådet i 2025.

Vi viser også til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrer departement.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser også til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

KDs tildelingsbrev som etatsstyrer omtaler også regjeringens forskningspolitiske prioriteringer og Forskningsrådets rolle i oppfølgingen av Meld. St. 5 (2022–2023) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023–2032*.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra AID

Forskningsrådet skal i forbindelse med porteføljestyringen følge opp føringene i tildelingsbrevene fra departementene i tilskuddsvirksomheten, jfr. Virksomhets- og økonominstruks for Norges forskningsråd.

Departementets tildeling til Forskningsrådet skal i særlig grad bidra til måloppnåelse under mål 1 *Økt vitenskapelig kvalitet* og mål 3 *Møte store samfunnsutfordringer*. Måloppnåelse på disse områdene vil dessuten være nært knyttet til mål 4 *Et velfungerende forskningssystem* og mål 5 *God rådgivning*.

Tildelingen skal ivareta vesentlige deler av departementets sektoransvar for forskning, inkludert tverrsektoriell forskning som er viktig for å løse tverrsektorielle samfunnsutfordringer. Dette omfatter forskning til nytte for politikk- og tjenesteutvikling og forvaltningens oppgaveløsning, samt innsats som bidrar til langsiktig kompetanse- og kunnskapsoppbygging for sektoren som helhet.

AID har sektoransvar for områdene arbeidsmarked, integrering, arbeidsmiljø- og sikkerhet, økonomisk og sosial sikkerhet og pensjon. Forskning er et virkemiddel som skal bidra til å løse sektorens utfordringer og bygge opp under mål og prioriteringer for AIDs politikkområder, jf. Prop. 1 S (2024–2025). Tildelingen skal bidra til forskning som er av høy vitenskapelig kvalitet og som samtidig er relevant for sektorens utfordringer og mål.

Departementets reviderte FoU-strategi for 2024–2028 beskriver overordnede kunnskapsbehov og prioriteringer som skal bidra til å nå målene for utvikling av sektoren. Departementets tildeling til Forskningsrådet er et viktig virkemiddel for å følge opp de langsiktige kunnskapsbehovene omtalt i strategien. Vi har behov for at det utvikles gode kunnskapsgrunnlag for bredden i departementets ansvarsområder. Samtidig er det spesielt viktig at Forskningsrådet iverksetter langsiktig utvikling av et godt kunnskapsgrunnlag for sosialt og økonomisk bærekraftige velferdsordninger, samt et omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting.

Forskningsrådet skal bidra i oppfølgingen av Meld. St. 5 (2022–2023) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023–2032*. I tillegg er det lagt frem flere stortingsmeldinger i 2024 som peker på viktige samfunnsutfordringer og behov for kunnskapsutvikling på AIDs ansvarsområder, jf. Meld. St. 31 (2023–2024) *Perspektivmeldingen 2024*, Meld. St. 33 (2023–2024) *En forsterket arbeidslinje – flere i jobb og færre på trygd*, Meld. St. 17 (2023–2024) *Om integreringspolitikken: Stille krav og stille opp* og Meld. St. 6 (2023–2024) *Et forbedret pensjonssystem med en styrket sosial profil*.

Særlige forventninger

Her omtaler vi noen forhold som det kan være grunn til å være særskilt oppmerksom på i departementets strategiske styringsdialog med Forskningsrådet.

Forskningsrådet skal fortsatt prioritere forskning som kan gi et godt kunnskapsgrunnlag for et omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting, slik at det blir flere i jobb og færre på trygd. Det fødes stadig færre barn, det blir flere eldre og det offentlige skal løse flere oppgaver. Norge står med dette overfor et stort arbeidskraftsbehov fremover som beskrevet i Perspektivmeldingen. Det blir viktig å få frem kunnskap om hvordan den samlede arbeidslivspolitikken kan bidra til å løse disse utfordringene. Videre er digitalisering og det grønne skiftet eksempler på endringer som arbeidslivet står overfor og hvor det er behov for kunnskap om betydningen av bl.a. endrede arbeidsformer, arbeidsinnhold og organisering. Vi forventer at dette får betydning for investeringer og innretning av utlysninger og eventuelle målrettede tiltak.

Gode og effektive arbeids- og velferdstjenester er av særlig strategisk betydning når det gjelder å bidra til velferdssamfunnets bærekraft og for å inkludere flere i arbeids- og samfunnsliv. Forskningen kan bidra med økt kunnskap om forvaltningens måloppnåelse og gjennomføringsevne, samt bidra til utvikling av og innovasjon i tjenester og ytelser, samt kunnskap om organisatoriske og styringsmessige rammer.

Forskningsrådet skal fortsette sin målrettede innsats for å styrke den praksisnære forskningen. Vi forventer at Forskningsrådets innsats på dette området bidrar til økt kvalitet, relevans og kapasitet i forskning på arbeids- og velferdstjenestene og de tjenestene det samhandles med overfor brukerne, som f.eks. helsetjenester, utdanningstjenester og tjenester knyttet til barne- og familieområdet. Mer forskning om utenforskap og unges tilknytning til arbeidslivet er her sentralt. Vi har også forventninger om at Forskningsrådet vurderer tiltak som kan settes inn for å styrke koblingen mellom forskning, utdanning og praksisfeltet.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har et overordnet samordningsansvar for FoU på integreringsområdet. Forskningsrådet skal på dette området prioritere forskning som kan gi et godt kunnskapsgrunnlag for å få flere innvandrere i arbeid, at flere lærer seg norsk, fremme likestilling og kjempe mot negativ sosial kontroll. Forskning skal bidra til kunnskap om hva som virker for at ulike innvandrergupper inkluderes og deltar i norsk arbeids- og samfunnsliv, og til å utvikle likeverdige utdannings- og velferdstjenester til en mangfoldig befolkning.

Vi forventer at Forskningsrådet bidrar til å opprettholde kapasitet og kompetanse i forskningsmiljøene der denne er god, samt analysere og bygge opp strategisk viktige områder og tema med lavere forskningsdekning. Vi viser her til tidligere fagdialog mellom departementet og Forskningsrådet om områder med forbedringspotensial. Forskningsrådets sektoranalyse og kunnskapsoversiktene fra OsloMet skal analyseres og vurderes av AID i samarbeid med Forskningsrådet, med hensyn til hvordan de kan følges opp. Dette med særlig oppmerksomhet på forskningsområder og forskningstemaer som synes å ha relativt lav forskningsdekning. På disse områdene forventer vi at Forskningsrådet finner måter å etterspørre forskning på som er egnet til å mobilisere relevante FoU-miljøer og øke tilfanget av støtteverdige søknader. Departementet mener det framover er grunnlag for å se særskilt

på forskning knyttet til pensjonsområdet, forvaltningens organisering og gjennomføring, samt forholdet mellom arbeid og kompetanse/utdanning.

Forskningsrådet skal videreføre satsingen på rettsvitenskapelig forskning, herunder forskning knyttet til trygderett og EØS-rett. Det er etablert to forskningssentre ved henholdsvis UiB og UiO, men vi forventer også at Forskningsrådet inviterer til rettsvitenskapelig forskning utover dette.

Vi forventer at Forskningsrådet legger til rette for brukermedvirkning i forskningen der dette kan styrke forskningens kvalitet og relevans. Vi viser særlig til tjenesteforskningen og arbeidsmiljø- og arbeidshelseforskningen, hvor Arbeids- og velferdsforvaltningen og virksomhetene i arbeidslivet er relevante brukergrupper og partnere i forskningsprosjekter.

Det forventes også at Forskningsrådet ivaretar koordinering og utnytter synergier mellom porteføljer og satsinger som har berøringsflater med hverandre. Videre er AID opptatt av formidling og spredning av forskningsbasert kunnskap som er relevant for AIDs sektor.

Forskningsrådet skal gi departementet råd som grunnlag for utforming av sektorpolitiske prioriteringer, og for hvordan gjeldende forskningspolitiske prioriteringer bør følges opp. AID legger til grunn at rådene skal være relevante og velbegrunnede for en strategisk dialog. Vi er spesielt opptatt av at rådene skal være relevante for å ivareta behovet for kvalitet og relevans i forskningen, målretting og spissing av innsatser, samt flerfaglighet og tverrsektoriell forskning der det er viktig.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatstyrer, punkt 2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon. Styringsinformasjon (dvs. ulike dimensjoner) knyttet til sektoransvaret fremgår i krav til årsrapport 2025 (departementsvise rapporter), jf. vedlegg 1.

Vi viser til punkt 5 Rapportering og resultatoppfølging for 2025 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer AID forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3. Tildeling 2025

AID stiller med dette midlene nevnt nedenfor til disposisjon for Forskningsrådet i 2025. Forskningsrådet har fullmakt til å disponere midlene innenfor tilsagnsrammen på hver enkelt post og i tråd med styringssignalene som fremkommer av tildelingsbrevet. Forskningsrådet har ansvar for å prioritere innenfor tildelingen for å nå målene. Departementet tar forbehold om at Stortinget kan vedta budsjettendringer i løpet av 2025. Avvik fra spesifikke føringer i

tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Kap. 601, post 74 Norges forskningsråd	Kroner
<i>Bevilgning</i>	172 300 000
<i>Tilsagnsfullmakt</i>	561 500 000
<i>Tilsagnsramme</i>	192 100 000

Departementets midler skal ivareta sektorpolitiske prioriteringer omtalt under kap. 2.1 i tildelingsbrevet.

4. Driftsutgifter og særskilte driftsutgifter (kap. 285 post 01 og 21)

Driftsutgiftene over Kunnskapsdepartementets kap. 285 post 01 og post 21 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er tilskuddsmidler som skal fordeles videre.

AID viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke oppgaver som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på postene for driftsutgifter.

5. Rapportering og resultatoppfølging for 2025

5.1 Årsrapport

AID ber om rapportering med utgangspunkt i *Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet* og *Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer*. Vi ber særlig om rapportering på følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- Forskning for omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting
- Utvikling i områder med forbedringspotensial, herunder praksisnær forskning om arbeids- og velferdstjenester
- Forskning på virkemidler for inkludering av innvandrerbefolkningen i arbeids- og samfunnsliv.

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet.

Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med krav til årsrapport, se vedlegg til Kunnskapsdepartementets brev som etatsstyrer. Forskningsrådet skal i sin rapportering legge vekt på virkninger og effekter av sin virksomhet. AID legger særlig vekt på følgende elementer i rapporteringen:

- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å støtte forskning som er relevant for departementets prioriteringer og for å løse definerte utfordringer for sektoren?
- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å heve kvaliteten/innovasjonsgraden på forskningen?

- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å styrke samarbeidet mellom forskningen, forvaltningen og utdanningene?

Vi viser også til styringsinformasjon for de fem målene som er felles for alle departementene, jf. KDs tildelingsbrev som etatsstyrer. Der det er mulig og hensiktsmessig skal styringsinformasjonen brytes ned på ulike tematiske områder/fagområder som har særlig interesse for departementene.

5.2 Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene

Forskningsrådet er fra og med 1. januar 2025 bruttobudsjettert med tilsagnsfullmakter. Forskningsrådet skal ifm. forberedelser til de årlige statsbudsjettmilepælene utarbeide anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt, bevilgning, samt synliggjøre oversikt over samlede flerårige forpliktelser per tilskuddspost. Det vises pkt. 5.2. i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for 2025 om innspill til de årlige statsbudsjettene, herunder leveranser av innspill og tilhørende frister.

5.3 Styringsmøter 2025

Departementet vil avholde styringsmøter i juni og desember 2025. Møter utover dette avtales etter behov.

Med hilsen

Tom Gulliksen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Tone Westlie
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Barne- og familiedepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen